

רקע ומטרה

רקע

המוסד לבטיחות ולגיהות הוקם על בסיס גופים, חוקים ותקנות שהיו קיימים בארץ ישראל עוד לפני הקמת המדינה. בשנת 1946 פורסמה פקודה מנדטורית שנקראה "פקודת הבטיחות בעבודה", אשר עקרונותיה היוו בסיס לקידום נושא הבטיחות בעבודה ושמירה על בריאותו ועל חייו של האדם העובד. פקודה זו נתנה זריקת חיזוק למוסדות שהוקמו עוד בתחילת שנות השלושים ושטיפלו בנושא הבטיחות בעבודה במסגרת של מוסדות ההסתדרות הכללית, תעשיינים והסוכנות היהודית. המוסד לבטיחות ולגיהות במסגרתו החוקית הנוכחית, הוקם בשנת 1954 מתוקף חוק "ארגון הפיקוח על העבודה תשי"ד 1954". המוסד הינו תאגיד ציבורי ששירותיו ניתנים ללא כוונת רווח" (מלכ"ר).

מטרה

מטרתו של המוסד לבטיחות ולגיהות כמוגדר בחוק: "לקדם את תנאי הבטיחות בעבודה והגיהות המקצועית".

עיקר הפעולות שהוגדרו ע"י המחוקק:

- לנהל פעולות הסברה והדרכה;
- לערוך ולפרסם מחקרים;
- לסייע לבחירת נאמני בטיחות ולהקמתן של ועדות בטיחות, להדריכם ולעודדם בפעולתם;
- לסייע לשירות הפיקוח בפעולותיו;
- לייעץ לשר העבודה בעניינים הנוגעים לבטיחות ולגיהות.

מבנה וארגון - המועצה וועדותיה

מועצת המוסד

הרשות העליונה של המוסד היא מועצת המוסד שבה מכהנים נציגי ציבור ונציגי ממשלה, ובראשה עומד יו"ר שהתמנה ע"י שר התעשייה המסחר והתעסוקה (תמ"ת). במועצה 40 חברים. 20 מחבריה הם נציגי העובדים והמעבידים שווה בשווה. השאר, נציגי ממשלה ונציגי מוסדות, שהם לדעת שר התמ"ת, נוגעים בדבר.

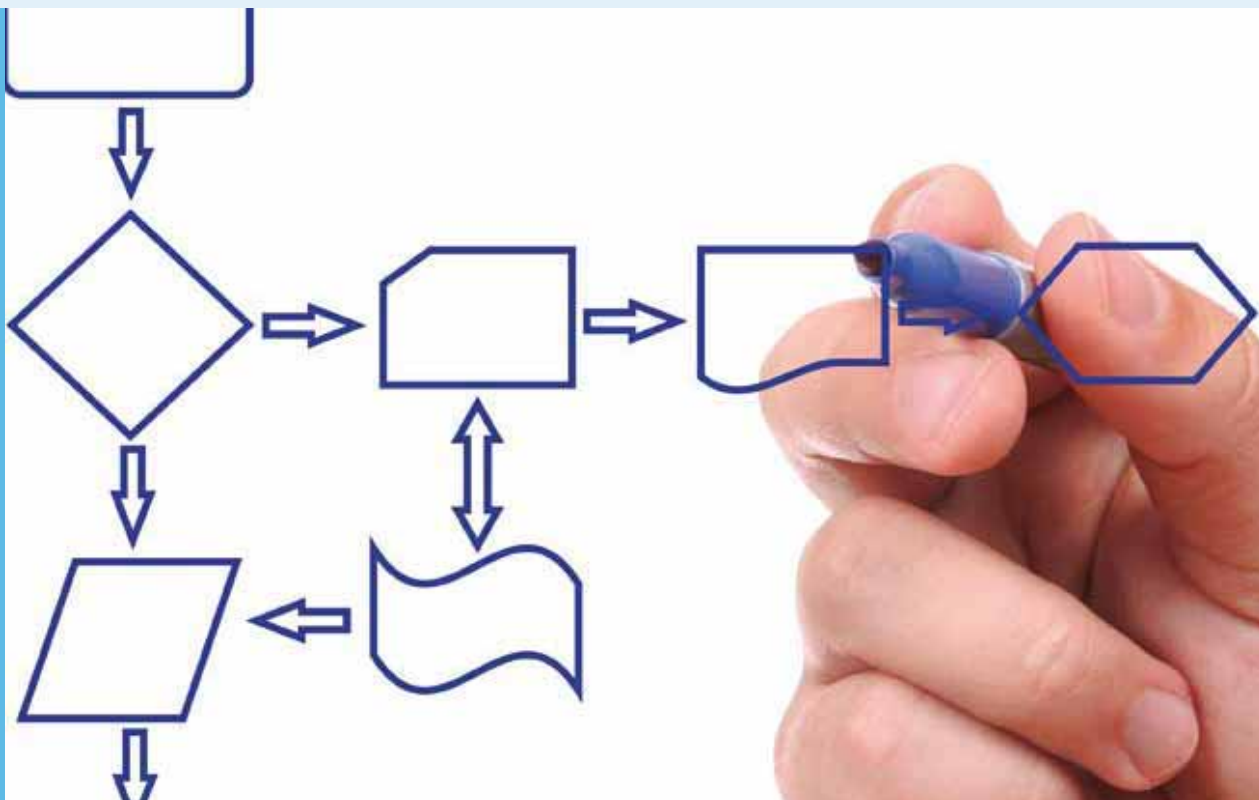
מינהלת המוסד

המועצה ממנה מבין חבריה מינהלה המורכבת מנציגי הממשלה (50%), ונציגי עובדים ומעבידים שווה בשווה (25% כ"א). מספרם נקבע על-ידי המועצה. לנציגי הממשלה במינהלה הנוכחים בישיבה ומצביעים פה אחד, יהיה מספר קולות שקול כנגד קולות יתר חברי המינהלה הנוכחים בישיבה ומצביעים.

ועדות

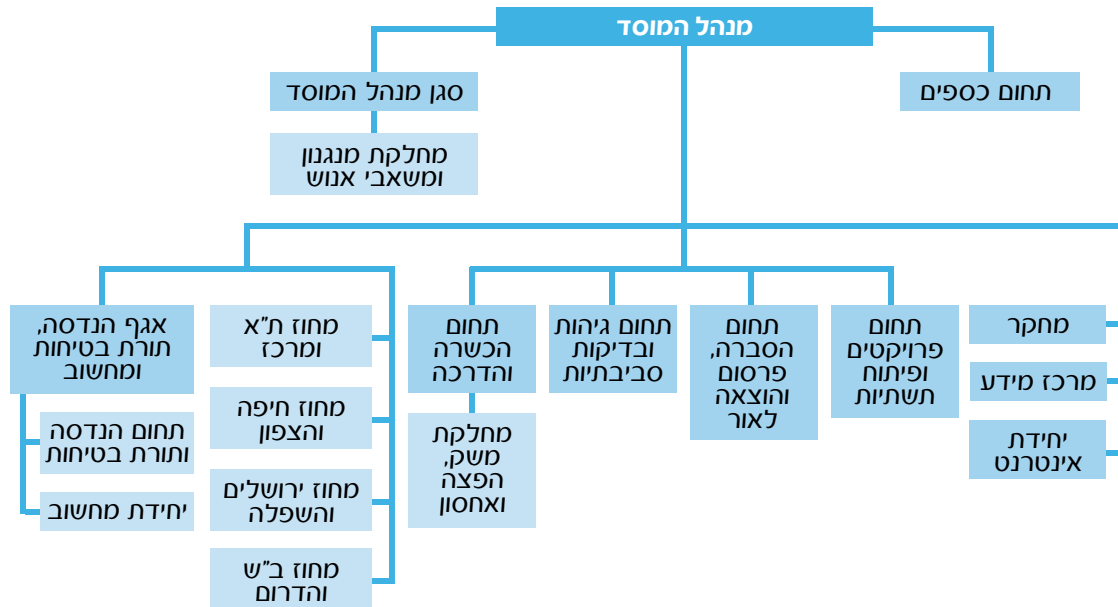
המועצה ממנה מבין חבריה ושלא מבין חבריה ועדות קבועות והיא קובעת את תפקידיהן וסמכויותיהן. הוועדות הפועלות הן:

- ועדת כספים;
- ועדת בנייה;
- ועדת תעשייה;
- ועדת חקלאות.

המוסד לבטיחות ולגיהות

המבנה הארגוני

במוסד לבטיחות ולגיהות 11 יחידות ארציות ו-4 מחוזות.

הנהלת המוסד

ההנהלה כוללת: מנהל; סגן מנהל המשמש גם כמנהל תחום מנגנון ומשאבי אנוש; ועוזרת מנהל המשמשת גם כמזכירת המוסד.

כוח אדם

במוסד 114 משרות. ההתפלגות לפי הדירוג המקצועי היא:

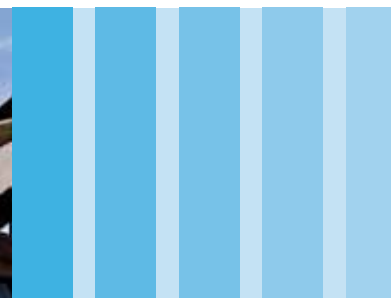
מהנדסים ואקדמאים אחרים - 44%

הנדסאים וטכנאים - 29%

דירוג מינהלי - 27%

תקציב המוסד

עיקר תקציבו של המוסד בא מקרן "מנוף" שבמוסד לביטוח לאומי, מהקצבת משרד התמ"ת - מהפעולה המונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה שבמשרד התמ"ת וממכירת שירותי המוסד.

עיקר הפעילות של מחוזות המוסד מתבצעת במקומות העבודה. היא מנוהלת ומבוצעת על-ידי מחוזות המוסד הממוקמים בארבעת הערים הגדולות - ירושלים, חיפה (נשר), באר-שבע ותל-אביב. פיזור גיאוגרפי זה מאפשר לקיים קשר הדוק בין המוסד לבין מקומות העבודה בכל מקום בארץ. הפעילות במחוזות נתמכת מקצועית ואירגונית ע"י התחומים הארציים של המוסד.

- פעולות מיוחדות כגון-כנס ארצי, ארגון תחרות ארצית למציונות בבטיחות, השתתפות בוועדות מקצועיות;
- באמצעות המחוזות מקיים המוסד קשר קבוע ומתמשך עם כ- 2,800 ועדות בטיחות, וכ- 5,000 בתי-מלאכה ותעשייה זעירה.

היקף הפעילות השנתית (הממוצעת) במקומות עבודה, באתרי הבנייה ובמשקים חקלאיים כוללת:

- כ- 4,300 ביקורים במפעלים במסגרת סייע לועדות בטיחות;
- כ- 5,000 ביקורים בענף הבנייה.
- כ- 1,000 ביקורים באתרים חקלאיים.
- כ- 10,000 ביקורים במפעלים בתעשייה זעירה;
- כ- 100 סקרי סיכונים;
- כ- 500 סקרי סיכון גיהותיים (מתבצעים על-ידי המחוזות ומח' גיהות)
- כ- 4,000 דגימות סביבתיות במקומות העבודה.
- כ- 880 פעולות הדרכה בנות יום ויותר; (כולל תחום הכשרה והדרכה) ועוד כ- 1000 ימי הדרכה באמצעות ניידות הבטיחות.

השירותים הניתנים במקומות עבודה כוללים מיגוון רחב של נושאים, שהעיקריים בהם:

- ייעוץ וקידום פעולות לסילוק מיפגעי בטיחות וגיהות;
- ביצוע סקרי סיכונים (כולל סיכוני גיהות);
- הדרכת ועדות בטיחות והקמת ועדות חדשות;
- הטמעת מערכות ניהול בטיחות עצמי;
- הדרכה במפעלי תעשייה זעירה (בתי-מלאכה), כולל חלוקת חומר פרסומי והסברתי;
- הדרכה פנים-מפעלית בהתאם לדרישות והזמנת המפעל;
- הדרכה באמצעות ניידת הבטיחות (בחצר המפעל).
- הדרכה באתרי בנייה - הדרכת מנהלי עבודה, ייעוץ לסילוק מפגעים והדרכת עובדים באמצעות ניידת. הדרכת בטיחות, ב-6 שפות שונות;
- קידום הבטיחות בענף החקלאות;
- ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות.

כמו-כן ניתנים שירותים אזוריים הכוללים:

- ייזום, אירגון וביצוע של מיגוון פעולות הדרכה הרצאות, ימי עיון וקורסים, פנים מפעליים ואזוריים;
- הפעלת כיתות להדרכה יחידנית באמצעות מחשב; כיתת התנסות ברעש, כיתת התנסות בחומרים מסוכנים;

אגף הנדסה, תורת בטיחות ומיחשוב

רקע

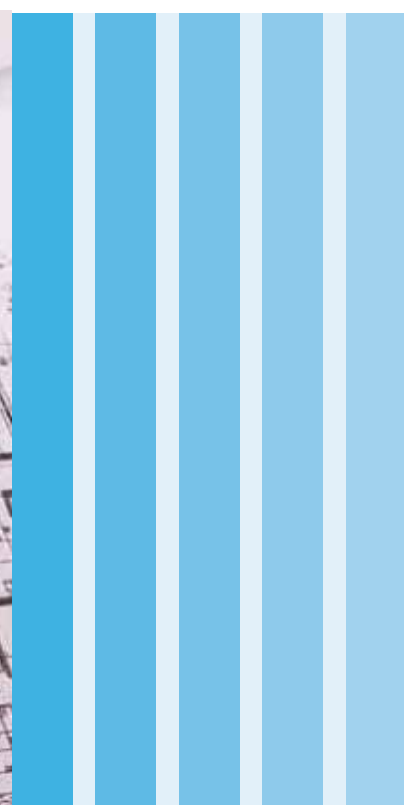
אגף הנדסה ומיחשוב משמש כסמכות מקצועית במוסד והוא מדריך ומנחה בתחומי הבטיחות השונים את המחוזות והתחומים של המוסד.

הפעולות העיקריות הן:

- גיבוי מקצועי למחוזות המוסד ולתחומים השונים;
- סיוע להכנת תוכניות בטיחות וסקרי סיכונים;
- השתתפות בפיתוח ובביצוע פעולות הדרכה והסברה;
- הכנת ספרות מקצועית בעברית;
- יעוץ וחוות דעת מקצועיים למפעלים לפי דרישה;
- השתתפות בוועדות מקצועיות - בתעשייה, במכון-התקנים, בוועדות בנייה, חקלאות וחומ"ס;
- בקרה והכוונה של פעילות המחוזות במפעלים;
- ריכוז ויישום פעילות המיחשוב של המוסד;
- הטמעות מערכות לניהול בטיחות במפעלים.

תחרות למצוינות בבטיחות וגיהות בעבודה

המוסד מקיים תחרות למצוינות בבטיחות וגיהות בעבודה, במסגרתה מחולקים פרסים למפעלים, למוסדות ולאתרי בנייה, שהגיעו להישגים בקידום רמת הבטיחות במקום העבודה. שיאה של תחרות זו הוא בחלוקת "מגן שר התמ"ת" למפעל המצטיין, אשר זכה במירב הניקוד - זהו הפרס הגבוה ביותר שניתן על הישגים בתחום הבטיחות והגיהות בעבודה.

תחום גיהות ובדיקות סביבתיות

בתחום גיהות ובדיקות סביבתיות פועלים כדי למנוע ולצמצם מחלות מקצוע הנגרמות עקב חשיפה לגורמי סיכון כימיים ופיזיקליים ומהווים סמכות מקצועית עליונה בתחום הגיהות התעסוקתית במוסד. בתחום הגיהות והבדיקות הסביבתיות מעורבים, מסייעים ונותנים תמיכה מקצועית לפעילויות שונות העוסקות בגיהות, אשר מתבצעות ע"י יחידות המוסד.

עיקר הפעילות בתחום:

ביצוע סקרי סיכון:

סקרי סיכון מבוצעים במקומות העבודה, לצורך איתור ומיפוי גורמי סיכון גיהותיים אפשריים (פוטנציאליים), כמו חומרים כימיים, פיזיקליים, ביולוגיים וארגונומיים.

בדיקות בתחום הגיהות התעסוקתית:

אנשי הגיהות במוסד מבצעים בדיקות מקיפות במגוון מקומות העבודה ובין היתר גם בבתי-חולים, מעבדות, משקים חקלאיים ומשרדים, בהתאם לצרכים המיוחדים בכל מקום ומקום. הבדיקות כוללות, בין היתר:

- ניטור חומרים כימיים - ממיסים, מתכות, חומצות, בסיסים, חלקיקים ואבק, על ידי דיגום אישי או דיגום שטח.
- בדיקה תעסוקתית וסביבתית לאסבסט (RTM1 - RTM2)
- ניטור חומרים כימיים בקריאה ישירה - ט, אמוניה, אוזון, תחמוצת חנקן, פחמן חד-חמצני ועוד.
- ניטור גורמי סיכון פיזיקליים - סקרי רעש, סקר עומס חום (WBGT).
- בדיקת מנדפים במעבדות - בדיקה כמותית ואיכותית כהשלמה לניטור סביבתי.
- בדיקות הקשורות לאיכות אוויר במבנים - בעקבות תלונות עובדים (כגון תסמונת הבניין החולה).

הדרכה והסברה:

- פעילות הדרכה והסברה בתחומי גיהות תעסוקתית כוללות:
 - דפי מידע, כתיבת מאמרים לדו-ירחון "בטיחות".
 - ליווי מקצועי, יעוץ בפיתוח, בהכנה ובעריכת השתלמויות וימי עיון.
 - הכנה ועריכה מקצועית של תקצירים ודפדפות.

הרצאות:

מדריכי הגיהות מרצים בנושאים השונים הקשורים לגיהות תעסוקתית, במסגרת פעילות ההדרכה שעורך המוסד.

השתתפות בוועדות מקצועיות:

עובדי תחום גיהות ובדיקות סביבתיות לוקחים חלק פעיל במספר ועדות מקצועיות כמו הוועדה הטכנית לאבק מזיק; ועדת גיהות במשרד התמ"ת, ועדות מומחים במכון התקנים ועוד.

מחקר, מרכז מידע ויחידת אינטרנט

מחקר

מחלקת המחקרים עוסקת במחקרים בתחום בריאות העובד (גיהות), הנדסה וניהול בטיחות והגורם האנושי בבטיחות, מתוך כוונה לבצע מחקרים בעלי אופי יישומי.

מרכז מידע

מטרת מרכז המידע היא לספק מידע עדכני ומגוון, על בסיס ידע רחב בתחומי הבטיחות והגיהות, לעובדים ולמנהלים במפעלים, ולבעלי עניין מכל הענפים ברמת הכלל והפרט בהתאם לצרכים. ברשות המרכז מערכת מאגרי-מידע יעודיים בתחומי בטיחות וגיהות תעסוקתית, וקשר עם מוסדות בטיחות וגיהות בינלאומיים.

עיקר הפעילות של המרכז :

- אספקת מידע עדכני עפ"י פנייה, הן לעובדים והן למעסיקים.
- התשובות המסופקות במענה לשאלות מן השטח , מוגשות בעברית ומותאמות לצרכי השואל ולמטרותיו;
- קיום קשר ממוחשב עם ספקי מידע בינלאומיים בתחום הבטיחות;
- אגירת מידע במערכות הממוחשבות;
- אגירה ושימור חומר רשמי המתפרסם בנושאי תקינה ותחיקה;
- פיתוח מאגרי מידע יחודיים;
- אחזקת ספרייה מקצועית הכוללת ספרים, כתבי עת, ירחונים ורבעונים;
- הכנה והפצה של דפי מידע ותשובות נבחרות לשאלות רלוונטיות למפעלים (לפי חתר התעניינותם);

המרכז משיב בכתב ובעל פה על כ- 5400 פניות לשנה

המרכז הוקם במימון "הפעולה המונעת" שבמשרד התעשייה המסחר והתעסוקה.

מרכז המידע מודיע

יש לך בעיה או שאלה - כללית או אישית בתחומי בטיחות
ובריאות תעסוקתית?

האם אתה זקוק למידע - בנושאי בטיחות וגיהות:
חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?
פנה למרכז המידע ותיענה במהירות

ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס' או בדוא"ל
כל הפניות נשמרות בסודיות
התשובות ניתנות ללא תשלום
(למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולעורכי דין)

כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע, רח' מזא"ה 22 ת"א

61010 ת.ד. 1122 טל: 03-5366455 פקס: 03-5266456

דואר אלקטרוני info@osh.org.il

מכל טלפון *9394

יחידת אינטרנט www.osh.org.il

יחידת האינטרנט מפעילה, מתחזקת ומפתחת את מערכת האינטרנט של המוסד.
המערכת כוללת את האתר הראשי ואתרים נוספים, וביניהם:

- מדור חדשות המתעדכן מספר פעמים בשבוע;
- עלון אלקטרוני חודשי (newsletter), המופץ ללמעלה מ- 2000 מנויים;
- מדור תשובות השבוע ממרכז מידע;
- ספרייה אלקטרונית עם מנוע חיפוש, הכוללת כ- 1500 פרסומים אלקטרוניים בעברית וב-6 שפות נוספות;
- מאגרים וקטלוגים: פרסומים מודפסים של המוסד, הדרכות של תחום ההדרכה והמחוזות, ספקי שירותים ומוצרים, תמונות;
- אתרי משנה ומדורים על פעילויות שונות של המוסד ויחידותיו, נושאים מקצועיים, ענפי תעסוקה ופרוייקטים;
- מדורי תמיכה בקורסים של תחום הדרכה; מדור בשפה האנגלית, ועוד;
- פורום מקצועי המשמש כבמת התקשורת והחלפת דעות וידע מקצועי עבור קהילת העוסקים בתחום בטיחות, גיהות ובריאות בעבודה בארץ.

תחום פרויקטים ופיתוח תשתיות

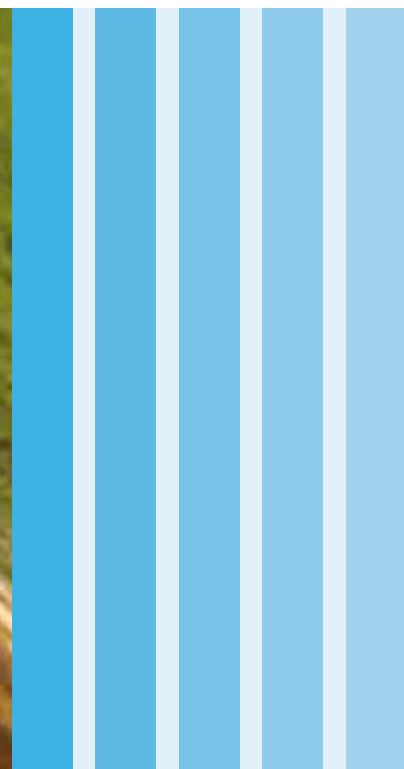
בתחום פרויקטים ופיתוח תשתיות פועלים לאיתור, ייזום ופיתוח פרויקטים לקידום הבטיחות והגיהות ופיקוח על ביצועם.

עיקרי הפעולות בתחום הן :

- הכנה, ייזום ועריכת הצעות לפרוייקטים ומחקרים לצורך הגשתם לקרנות מחקר: הקרן לפעולה מונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה וקרן "מנף" הקרן למימון פעולות למניעת תאונות עבודה במוסד לביטוח לאומי.
- ניהול מעקב ותיאום פרויקטים, פעולות מיוחדות מחקרים וסקרים;
- קידום הפעולות של "המוסד המורשה בישראל" למערכות ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה על פי קווים מנחים של ארגון העבודה הבינלאומי (I.L.O).
- הפקה ואירגון הכנסים הארציים של המוסד לבטיחות ולגיהות.
- יעוץ להנהלה במיגוון התחומים והנושאים הנ"ל.
- פיתוח תשתיות כגון נידות הדרכה ועוד.

כנס ארצי לבטיחות

המוסד מקיים מדי שנה כנס ארצי לבטיחות, גיהות ובריאות בעבודה, בחסות ובהשתתפות אישים וראשי המשק. כנסים אלה מיועדים להגביר את המודעות לבטיחות ולגיהות במקומות העבודה ולהדק את הקשר של המוסד עם כל העוסקים בתחום.

תחום הכשרה והדרכה

ח'יוג מקוצר 9293* מכל טלפון

בתחום הכשרה והדרכה מפתחים, יוזמים ומארגנים פעילות הדרכה בקרב עובדים בתעשייה, בחקלאות, בבניין ובשירותים. פעילות ההדרכה של תחום ההדרכה ומחוזות המוסד מתבצעת לפי תקן איכות ISO 9001-2008.

היקף פעולות ההדרכה של תחום הדרכה ומחוזות המוסד בשנים האחרונות, בממוצע שנתי, הוא כ- 870 פעולות בנות יום ויותר, המקיפות 1,900 ימי הדרכה בהם משתלמים כ- 19,500 עובדים. באמצעות ניידות הבטיחות מודרכים כ- 57,000 עובדים נוספים בשנה. בנוסף מודרכים כ- 18,500 עובדים בפעולות הדרכה קצרות במסגרת הדרכה פנים מפעלית ואחרת.

בסה"כ מקיים המוסד הדרכה לכ- 95,000 עובדים בשנה.

מחלקת משק, הפצה ואחסון

מפיצה את החומר הפרסומי של המוסד לבטיחות ולגיהות למיגוון העמיתים והמינויים; עוסקת במכירה ישירה של פרסומים שונים, שלטים, כרזות, מדבקות וכו'. מיגוון הפרסומים הוא רב - מעל 15 סוגים, בכמות שנתי של כ- 500,000 עותקים. בטאון המוסד היוצא לאור מדי חודשיים, מופץ בהיקף של 7,500 עותקים; ועלון הקיר מופץ כל חודש בכ- 14,000 עותקים.

תחום הכשרה והדרכה פועל בתחומים הבאים:

- ייזום, פיתוח והפקה של פעולות הדרכה על פי צורכי המשק המשתנים מעת לעת;
- ייזום ופיתוח מערכות לומדה ותוכנה ומארזי הדרכה לפעילות השוטפת;
- ביצוע פעולות הדרכה ארציות יזומות ופעולות מוזמנות ע"י גופים מוסדיים ממלכתיים ואחרים, כמו משרד הבטחון, צה"ל, קונצרנים תעשייתיים או מפעלי תעשייה גדולים וכו';
- הפקה והפעלה של מערכות הדרכה ממוחשבות ומתקדמות, כגון: הפעלת ניידות להדרכת בטיחות - ניידות ייעודיות לענפי תעשייה ולענף הבנייה ההדרכה מתבצעת בחצרות המפעלים ובאתרי הבנייה. ההדרכה יחידנית ונמשכת כשעה.
- כיתות-מחשבים - כיתות לימוד בהן מתבצעת הדרכה יחידנית בנושאי בטיחות באמצעות מחשבים; "כיתת התנסות ברעש" - כיתת לימוד המהווה מעבדת התנסות להדגמת רעש, השפעתו ואמצעים למניעתו או הנחתתו.

עמיתים

למוסד יש חוג עמיתים ומנויים המונה כ- 2,000 מפעלים וארגונים אשר מקבלים באופן קבוע את החומר החדש היוצא לאור ע"י תחום הסברה ומופץ על ידי ענף הפצה. חוג העמיתים נהנה מהנחות גם בעת רכישת מיגוון שירותי ההדרכה ו/או חומר מקצועי.

- נותנת גיבוי מקצועי ופיקוח עליון למחוזות בפעולותיהם בתחום פעילות ההדרכה המגוונת ובתחום תקן איכות ISO 9001-2008.

סוגי פעולות ההדרכה

- קורסים, ימי עיון, השתלמויות, הרצאות בודדות.
- משך הקורסים - בין 2 ימים ועד 36 ימי הדרכה.
- הפעילות מתבצעת במקומות העבודה במחנות צה"ל ובמרכזי ההדרכה של המוסד.

תחום הסברה פרסום והוצאה לאור

הסברה ופרסום

המוסד מקיים פעילות הסברתית, שמגמתה להגיע אל כלל האוכלוסיה:
הפעילות ההסברתית מתבצעת בכלי התקשורת האלקטרונית והכתובה, ומגמתה להגביר את המודעות לבריאות ולגיהות בציבור.

מבצעי הסברה אלה כוללים:

- הקרנה והשמעה של תשדירי בטיחות בטלוויזיה וברדיו.
- פירוטמים בעתונות היומית ומודעות בחוצות הערים.
- הפקה והפצת סרטוני בטיחות.

